

Unbound Christoforos Savva 1924–68

CHRISTOFOROS SAVVA: UNBOUND

Ελληνικό Κέντρο Λονδίνου
7 Δεκεμβρίου 2022 – 21 Ιανουαρίου 2023

Εγκαίνια: Τρίτη, 6 Δεκεμβρίου 2022, 19:00

Το Υφυπουργείο Πολιτισμού της Κύπρου – Πολιτιστικές Υπηρεσίες και το Ελληνικό Κέντρο Λονδίνου συνδιοργανώνουν στο Λονδίνο την έκθεση **Christoforos Savva: Unbound**, σε επιμέλεια της Μαρίνας Χριστοδουλίδου.

Η έκθεση **Christoforos Savva: Unbound** εστιάζει στα χρόνια του καλλιτέχνη στο Λονδίνο (1947-55) και στους τρόπους με τους οποίους η μεγαλούπολη ενέπνευσε το έργο και τη δράση του σε μια ζωή αφιερωμένη στην τέχνη. Ο Σάββα βρέθηκε στο Λονδίνο κατά τη διάρκεια μιας πληθωρικής δεκαετίας, η οποία χαρακτηρίστηκε από την εμφάνιση νέων καλλιτεχνικών και κοινωνικών κινημάτων, καθώς και τη δράση πολλών πρωτοπόρων καλλιτεχνών. Κατά την περίοδο αυτή φοίτησε στην ανεξάρτητη σχολή καλών τεχνών Heatherley School of Fine Art (1947-53). Την ίδια περίοδο, μαζί με μια ομάδα συμφοιτητών του, ίδρυσαν την κολεκτίβα καλλιτεχνών Pimlico Group (από την περιοχή Pimlico όπου βρισκόταν η σχολή, καθώς και άλλα εμβληματικά κέντρα τέχνης, συμπεριλαμβανομένης της Tate Gallery). Από τη δράση της κολεκτίβας αυτής προέκυψε το ιστορικό συλλογικό τετράδιο ιχνογραφίας του Pimlico Group, καθώς και μια σειρά έργων από το κοινό ταξίδι του Σάββα με τον συνάδελφο και στενό του φίλο Roddy Maude-Roxby στην Κύπρο το καλοκαίρι του 1954.

Η έκθεση παρουσιάζει, επίσης, μια περιεκτική ενότητα έργων που ο Σάββα δημιούργησε κατά τη δεκαετία του 1960 με την επιστροφή του στην Κύπρο και τα οποία συνδέονται μέσω του χαρακτηριστικά ελεύθερου (unbound) στοιχείου της δουλειάς του. Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει έργα των οποίων η τεχνοτροπία εκτείνεται από τη ζωγραφική στα ανάγλυφα με καρφίτσες, και από τις υφασματογραφίες στα ανάγλυφα με τσιμέντο. Μέσα από αυτή την αλληλουχία, η έκθεση στοχεύει στην ανάδειξη της ευρηματικής σύζευξης των υλικών και τεχνοτροπιών, και του εκπληκτικού εύρους των θεμάτων και αναφορών που διακρίνουν το έργο του καλλιτέχνη. Τα χαρακτηριστικά αυτά, σε συνδυασμό με την υπόλοιπη δράση του, καθιστούν τον Σάββα έναν από τους πρωτοπόρους Κύπριους καλλιτέχνες του 20ού αιώνα, με καταλυτική επίδραση στην εγχώρια καλλιτεχνική σκηνή της Κύπρου από τη δεκαετία του πενήντα και του εξήντα μέχρι και σήμερα.

Η έκθεση **Christoforos Savva: Unbound** αποτελεί το τελευταίο μέρος της τριλογίας που είχε ξεκινήσει το 2019 με μία μεγάλης κλίμακας αναδρομική έκθεση του Χριστόφορου Σάββα στη νέα Κρατική Πινακοθήκη Σύγχρονης Τέχνης – ΣΠΕΛ στη Λευκωσία, καθώς και τη μεταθανάτια έκθεση των έργων του στο πλαίσιο της επίσημης συμμετοχής της Κύπρου στην 58η Μπιενάλε Βενετίας. Η τρίτη αυτή έκφανση της σειράς δίνει συνέχεια στην πολυεπίπεδη έρευνα που έχει διεξαχθεί μέχρι σήμερα γύρω από το έργο και την παρακαταθήκη του Σάββα, ως μια σημαίνουσα μορφή στην ιστορία της Κυπριακής Τέχνης. Κεντρική επιδίωξη στη συνεχιζόμενη αυτή έρευνα είναι η επανεξέταση του έργου του καλλιτέχνη από μια σύγχρονη οπτική, που ταυτόχρονα υποβοηθά στην ανάγνωση –και αναγνώριση– του κυπριακού μοντερνισμού ως ενός ακόμα ξεχωριστού κεφαλαίου στην

παγκόσμια ιστορία της τέχνης του 20ού αιώνα, με φόντο τη δραματική μετάβαση του νησιού από την αποικιοκρατία στην Ανεξαρτησία.

Η έκθεση θα συνοδεύεται από την ομώνυμη έκδοση **Christoforos Savva: Unbound**, νέα προσθήκη στις εκδόσεις που προέκυψαν μέσα από την εκθεσιακή τριλογία. Η έκδοση θα περιλαμβάνει μια ιστορική αναδρομή στα χρόνια του Σάββα στο Λονδίνο, καταγράφοντας και πρόσφατα ευρήματα έργων του καλλιτέχνη, συμπεριλαμβανομένης μιας σειράς ανάγλυφων από τσιμέντο τα οποία εντοπίστηκαν ξανά το 2021 στο κέντρο διασκέδασης Perroquet στην κατεχόμενη, περικλειστή πόλη του Βαρσίου.

Η έκθεση θα εγκαινιαστεί την Τρίτη 6 Δεκεμβρίου στις 19:00, από τον Υφυπουργό Πολιτισμού της Κύπρου, Δρα Γιάννη Τουμαζή, παρουσία του Γενικού Πρόξενου της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Ηνωμένο Βασίλειο, κ. Οδυσσέα Οδυσσέως. Η διοργάνωση τελεί υπό την αιγίδα του Υπατού Αρμοστή της Κύπρου στο Λονδίνο, κ. Ανδρέα Σ. Κακουρή.

Ο **Χριστόφορος Σάββα (1924-1968, Μαραθόβουνος)** έζησε και εργάστηκε στη Λευκωσία. Αφού υπηρέτησε στο Κυπριακό Σύνταγμα του Βρετανικού Στρατού κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, μετακόμισε στο Λονδίνο, όπου φοίτησε αρχικά στα Saint Martin's School of Art και Central School of Art και στη συνέχεια στο Heatherley School of Art, παρακολουθώντας μαθήματα μέχρι και το 1953. Κατά την επόμενη διετία πέρασε αρκετό χρόνο στην Κύπρο, όπου παρουσίασε τις πρώτες του ατομικές εκθέσεις, εντάχθηκε ενεργά στην εγχώρια καλλιτεχνική σκηνή και υπήρξε ένας από τους ιδρυτές της Παγκύπριας Ένωσης Φιλοτέχνων. Το 1956 επέστρεψε στο Λονδίνο, ενώ αργότερα μετακόμισε στο Παρίσι για να συνεχίσει τις σπουδές του στην Académie Montparnasse υπό την καθοδήγηση του André Lhote. Μέχρι το τέλος της δεκαετίας ο Σάββα εγκαταστάθηκε στη Λευκωσία, όπου δεν άργησε να αναγνωριστεί ως ένας από τους πρωτοπόρους καλλιτέχνες μιας δυναμικής καλλιτεχνικής σκηνής, τόσο μέσα από την εικαστική του παραγωγή όσο και μέσα από τις δράσεις της Γκαλερί Απόφαση. Η Απόφαση, την οποία ίδρυσε το 1969 σε συνεργασία με τον Ουαλό καλλιτέχνη Glynn Hughes, υπήρξε το πρώτο ανεξάρτητο πολιτιστικό κέντρο της νεοσύστατης Κυπριακής Δημοκρατίας. Ως χώρος ανάπτυξης δημιουργικής συνέργειας και ανταλλαγής, η Απόφαση σύντομα εξελίχθηκε σε επίκεντρο της πνευματικής και πολιτιστικής δραστηριότητας στο νησί, φιλοξενώντας πολυάριθμες εκθέσεις, διαλέξεις, θεατρικές παραστάσεις, περφόρμανς και κινηματογραφικές προβολές. Το 1968, ο Σάββα ήταν ένας από τους έξι καλλιτέχνες που επιλέχθηκαν για να εκπροσωπήσουν την Κύπρο στην πρώτη της επίσημη συμμετοχή στην Μπιενάλε Βενετίας. Λίγες εβδομάδες αργότερα, πέθανε ξαφνικά στο Σέφιλντ του Ηνωμένου Βασιλείου.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ

Σάββατο 14 Ιανουαρίου 2023

15:00 Παρουσίαση της έκδοσης Christoforos Savva: Unbound και συζήτηση με τους Roddy Maude-Roxby & Μαρίνα Χριστοδουλίδου (στα αγγλικά)

Σάββατο 21 Ιανουαρίου 2023

12:00 Ξεναγήση από τη θεωρητικό τέχνης, Ιουλίτα Τουμαζή (στα αγγλικά)

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΛΟΝΔΙΝΟΥ

16-18 Paddington Street,
Marylebone,
Λονδίνο W1U 5AS
Ηνωμένο Βασίλειο

Ώρες λειτουργίας

Δευτέρα-Σάββατο: 11:00-17:00

Πέμπτη: 11:00-20:00

info@helleniccentre.org

helleniccentre.org

Facebook: The Hellenic Centre

Instagram: [helleniccentre](https://www.instagram.com/helleniccentre)

